

Всеукраїнський аграрний журнал
Передплатний індекс 68639

АгроЕліта

№4 (39) / 2016

www.agroprod.biz

MASSEY FERGUSON

РОЗУМНІ МАШИНИ ДОСТОЙНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

MF 8690

ЗАПРОШУЄМО ВАС НА СТЕНД «ВОЛИНСЬКОЇ ФОНДОВОЇ КОМПАНІЇ» ТА КОРПОРАЦІЇ AGCO НА ВИСТАВЦІ «АГРО 2016»!

С/Г ТЕХНІКА. СЕРВІС. ЗАПАСНІ ЧАСТИНИ

«Волинська фондова компанія»

Центральний офіс:
Україна, 43006,
м.Луцьк, вул.Вахтангова, 16
e-mail: office@vfk.lutsk.ua
www.vfc.com.ua

Безкоштовні телефонні лінії!

0800 21 11 99 - Продаж техніки
0800 21 11 88 - Продаж запасних частин
0800 21 11 22 - Сервісне обслуговування

*Дзвінки зі стаціонарних і мобільних телефонів у межах України безкоштовні.

Передплатний індекс – 68639
Свідоцтво – серія КВ №19595-9395Р
Заснований – 27.12.2012р.
Видавець – ФОП Коцьолок П.І.
тел. (067) 986-24-74
Періодичність – щомісяця.
Колірність – повноколірний.
Формат – А4.
Обсяг – 48-100 сторінок.
Наклад – 20 000 примірників.
Папір – крейдований, глянець.
Направленість – інформування населення з питань агропромислового розвитку України тощо.
Розповсюдження – загальнодержавне.
Мова – українська, російська.

Редакція:

м.Тернопіль, вул. Ст.Будного, 36, оф. 9
тел. (067) 351-52-56, (067) 208-34-52
Головний редактор: Руслан Тарасенко
Редактор: Тетяна Белінська
Керівник відділу реклами: Ігор Кошик, тел. (097) 657-02-71

Львівська філія:

м.Львів, вул. Б.Хмельницького, 212, оф. 302
тел. (097) 37-66-907
Керівник філії: Марія Хрунь

gazeta.xata@gmail.com www.agroprod.biz

Замовлення № 2804

Редакція не несе юридичної відповідальності за зміст рекламних статей та реклами.

В журналі використано фото редакції та з дозволу рекламодавців.

Слово від редакції	8
Особливості водокористування в аграрній галузі: проблеми і перспективи	10
Нові податкові «правила» для аграріїв: чи буде продовження гри?	12
Євген Лозенко – господар, який вміє досягати мрії	14
«Головне, щоб земля приносила людям задоволення від роботи»	16
Дефіцит елементів живлення рослин та його ознаки	19
Зразково доглянемо посіви озимих і ярих культур з допомогою біостимуляторів – добрив «Вермимаг» та «Вермийодіс»	21
ТРИ В ОДНОМУ: Мочевин-К. Новітній клас супердобрив	23
Фітосанітарний моніторинг	24
Цукровий буряк: від сівби – до збирання	30
Фульвітал Плюс – курс на додаткові прибутки	32
Шкідники під контролем	34
Створила світову колекцію генофонду гречки в Україні	37
Протруєння насіння - ефективний захід проти кореневих гнилей озимої пшениці	38
Чи є ГМО в Україні?	42
Вегетаційний індекс NDVI – важливий чинник ефективних агрономічних технологій	44
Грандіозна подія на аграрному ринку: «Massey Ferguson Open Day» від «Волинської Фондової Компанії»	49
Основні помилки при виборі норми висіву	53
Новітні стратегії аграрної галузі в Березанському агротехнічному інституті	58
ТОВ «Агросем» відкрило сервісний центр з продажу та обслуговування сільськогосподарської техніки John Deere	62
Компанія Challenger демонструє новий самохідний обприскувач	69
Компанія Massey Ferguson з новим дебютом – комбайном Delta 9380	72
Як ефективно вести молочне тваринництво?	82

**ЗЕРНОСУШАРКИ, ЗЕРНОСХОВИЩА, ЕЛЕВАТОРИ
ВІД ПРОВІДНИХ ВИРОБНИКІВ США**

**Наші технології –
Ваша незалежність**

09100, Україна, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Храпачанська, 70
+380 (4563) 3-23-64, моб.: +38 (067) 404-49 22, +38 (067) 404-49-33

e-mail: inbox@demetra.ua, сайт: www.demetra.ua

Сервісний центр +38 (067) 406-10-13, e-mail: service@demetra.ua

НОВІТНІ СТРАТЕГІЇ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ В БЕРЕЖАНСЬКОМУ АГРОТЕХНІЧНОМУ ІНСТИТУТІ

Обмірковуючи динамічні процеси перехідного періоду, що відбуваються сьогодні в аграрній галузі України, усвідомлюєш велику нагальну потребу у професійних кадрах, які посприяють скорішій відмові від старих неефективних підходів у сільському господарстві та більш активному інноваційному його розвитку. Галузі конче потрібні молоді люди зі свіжими ідеями та якісними знаннями – корисними та ефективними в сучасному аграрному бізнесі. Бережанський агротехнічний інститут є одним з небагатьох вітчизняних навчальних закладів, який вже в процесі навчання дає студентам можливість активно випробувати теоретичну базу на практиці. Тут студенти мають можливість відпрацювати навички роботи з сучасною технікою на сільгоспдприємствах в Україні та проходити стажування в європейських країнах. Інститут має три факультети: агроінженерний, який є найстарішим підрозділом – декан Микола Богданович Клендій, енергетики, автоматики та енергозбереження – декан Петро Богданович Клендій та економіки і природо-користування – декан Любов Василівна Ярема. Готують у ВУЗі 14 робітничих професій, зокрема, скоро з'являться нові – оператор зернового елеватора і оператор біогазової установки.

Окрім продуктивного навчального процесу, в інституті ведеться серйозна та плідна наукова робота. Головним її «генератором» є директор закладу Василь Михайлович Павліський – доктор технічних наук, професор, заслужений машинобудівник України, дійсний член Української академії економічної кібернетики і Української академії тріботехніки. За своє життя він вже встиг зробити 115 винаходів, але на цьому не зупиняється і прагне незабаром відкрити свої нові унікальні розробки в галузі альтернативної енергетики.

– Василь Михайловичу, як відбувалося становлення Вашого інституту і яким є загальний стан його роботи на сьогодні?

– Наш інститут відносно молодий, створений був у 2000 році. Але перед цим вже тривала досить цікава історія навчального закладу. Існує він з 1959 року як технікум сільського господарства, перейменований у 1966-му в технікум механізації та електрифікації сільського господарства. У 1992 році, коли я став його директором, заклад було реорганізовано у Бережанський агротехнічний коледж, що стало певним освітнім експериментом. У нас з'явилося право готувати молодших спеціалістів з базовою вищою освітою. Тоді ми почали активний розвиток: будували приміщення, завзято вдосконалювали наукову базу та освітні програми, використовуючи для цього в тому числі і найкращий зарубіжний досвід. Справжнім поштовхом для розвитку став вхід коледжу до складу Національного аграрного університету у 1997 р. Формувався науково-педагогічний потенціал, окрім мене, педагоги захищали кандидатські та докторські дисертації. Поступово розширювалася база спеціальностей: до механізації та електрифікації додалась економіка, облік і аудит, пізніше відкрили лісове та садово-паркове господарство, екологія і природокоористування тощо. Нові спеціальності пройшли процес акредитації, і у 2000 році коледж перетворився в інститут, що, відповідно, додало ще більше можливостей, зокрема, розвитку кадрового потенціалу. Почали готувати спеціалістів. Багато з наших випускників залишилися викладати тут. Тепер у нас працюють 6 докторів наук, 58 кандидатів. В 2017 році вперше випускаємо магістрів. Постійно оновлюємо матеріально-технічну базу: побудували новий корпус на 2500 м², великі навчально-виробничі майстерні – столярну, меблеву, ковальську тощо.

– На чому, в першу чергу, будується основа системи навчання в Бережанському агротехнічному інституті?

– На якості знань студентів, звісно. Зараз відповідно до нового закону України «Про вищу освіту» ми робимо акцент на самостійній роботі студентів та її контролі, індивідуальному підході до кожного, на дистанційному навчанні. Ми постійно підвищуємо якість теоретичного та практичного напрямку, але другому не вистачає фінансування, адже для ефективного навчання студентів треба мати сучасну сільськогосподарську техніку. Ми виходимо з ситуації, співпрацюючи з сільськогосподарськими підприємствами Тернопільщини та Івано-Франківщини, в основному, з агрохолдингами, які дають можливість студентам напрацьовувати навички роботи з різноманітними сучасними агрегатами під час весняних і осінніх польових робіт та жнив. У нас багато опорних підприємств з енергетики. Проводять

студенти роботи й за озелененням – упорядковують сквери, парки, займаються насадженням лісів, посадкою декоративних рослин. Якщо говорити про напрямок екології, то на цих спеціалістів, на жаль, великого попиту немає, хоча, по суті, наразі виробництво, в тому числі й аграрне, їх дуже потребує. З цим питанням тісно пов'язаний аспект енергетики, над яким ми невпинно та плідно працюємо.

– В ракурсі альтернативної енергетики?

– Саме так. Якщо взяти сонячну та вітрову, вони не є стабільними в наших широтах, на відміну від роботи біогазової установки, яка дає набагато більше електроенергії та стабільно працює 365 днів на рік. У нас на базі інституту є лабораторія біогазових технологій – унікальна, єдина в Україні, я її створив разом зі своєю сестрою, яка була біохіміком. Особисто я вже 20 років життя присвятив цьому питанню. В світі вже давно випробовують різні підходи до глобальної проблеми енергозабезпеченості на планеті, але масштабно впроваджених рішень ще в цьому напрямку не існує. Стимулом для будівництва біогазових установок у багатьох розвинутих країнах Європи слугувала екологічна безпека відходів тваринництва, та запровадження «зелених тарифів» на відновлювальні джерела енергії. Створення біогазових установок на теренах України є досить актуальним питанням сьогодні, що може вирішити ряд екологічних та соціальних питань у сільському господарстві. Відходи та побічні продукти рослинництва, тваринництва, харчової та переробної промисловості представляють екологічну небезпеку для багатьох регіонів України так як містять багато небезпечних токсинів, збудників інфекційних захворювань людей і тварин. Ці продукти можна успішно використовувати у біогазових технологіях при виробництві екологічно чистого біометану і органо-мінералізованих добрив як супутньої продукції. У багатьох країнах почали вирощувати кукурудзу, біомаса якої використовується для виробництва біогазу. Але ж в Європі не вистачає земель під зернові, овочі та фрукти, тому використовувати їх рідко для вирощування такої біомаси не є доцільно. Тому почали звертати увагу на соломку і стебла зернових культур та дикоростучих рослин, які є найбільш енергетичними. Вони добре горять, але погано розкладаються мікроорганізмами, продукуючи біогаз. Тож, ми в інституті присвятили багато часу для вирішення цієї проблеми, і можна сказати, що ми її фактично вже вирішили.

– Поділіться, будь ласка, як саме.

– На основі багаторічних досліджень у наших лабораторіях було встановлено, що найефективнішим методом підготовки соломи злакових і технічних культур для отримання біогазу є пелетування, яке слід проводити після екструзії. Також для біогазових технологій можна використовувати сіно дикоростучих трав, яке досить багате протеїном і ліпідами, та відходи інших технічних сільськогосподарських культур. З однієї тонни соломяних пелет можна отримати 300 м³ біометану. Слід також відмітити, що вага 1 м³ соломяних пелет становить понад 700 кг, що є надзвичайно вигідним для їх транспортування і довготривалого зберігання, тоді як 1 м³ соломяних тюків чи рулонів важить не більше ніж 150 кг. Виробництво пелет досить складне, і для цього потрібен чималий завод. І ми замислились: як виробляти ці пелети безпосередньо в полі? Для цього потрібен спеціальний комбайн, який буде працювати на полі відразу після збирання зерна. Наразі такі комбайни є в Німеччині, але вони ще не відповідають усім необхідним вимогам. Поки що вони мають потужність 3-5 т/год. Я особисто спілкувався з конструктором цієї техніки на виставці в Ганновері, ми обговорювали її плюси та мінуси. Наразі ми розробляємо свій комбайн, з розрахунком потужності на 5-10 т/год. Він буде працювати вдень та вночі і не буде залежати від вологості соломи. Вже маємо власні пелети, отримані в лабораторії з того обладнання, яке хочемо ставити на цей комбайн.

Слід зазначити, що ці пелети також підходять для відгодівлі великої рогатої худоби, свиней, а також для підстилки. Прекрасно можуть бути реалізовані на експорт за велику ціну, бо користуються за кордоном великим попитом. Це другий урожай! Я навіть особисто давав на випробування наші пелети на німецьке підприємство, і вони одержали 250 м³ з тонни сухої речовини. В Україні є виведені із землеробства сотні тисяч гектарів земель, на яких, втім, можна вирощувати енергетичні дикорослі рослини, кущі та дерева, що швидко ростуть. Коли ми обробляємо деревину методом екструзії, її біомаса наближається за енерговіддачею до соломи, і стає також дуже ефективною в отриманні

TOYOTA

ALWAYS A
BETTER WAY

ЗАВЖДИ КРАЩЕ

Тойота Центр Тернопіль Кристал Моторс
м. Тернопіль, вул. Микулинецька (біля авторинку), тел. (0352) 405 888
www.kristal-motors.toyota.ua

Приєднуйтеся:

/toyotaternopil

/toyotaternopil

/toyotaternopil

/toyotaternopil.com.ua

біогазу. Енергетична верба, граб, бук, осика, береза, вільха є хорошими прикладами. Але навіть якщо порахувати об'єм можливого біогазу із соломки і стебел зернових культур – виходить щорічно 18 млрд. м³ метану! Це приблизно 48% з нашої потреби. Колосальним є й те, що одна біогазова установка може виробляти від 1 до 3 МВт електроенергії на годину! З конгенераційною технологією вона може додатково нагрівати воду, а з тригенераційною – буде виробляти ще й холод! Сушарки, теплиці, стави, холодильники для зберігання овочів та фруктів, а також заправні станції можна тримати на біогазових установках. Виходить, що є можливість принципово інакше, ефективніше будувати нашу економіку!

Зазначу також, що мені ці всі процеси цікаві не тільки в контексті отримання біогазу, а ще й в якості виробництва дуже хороших органо-мінеральних добрив, які забезпечують рослини більшістю необхідних поживних речовин, що відмінно засвоюються корінням та відновлюють гумус. Такі органо-мінералізовані добрива на 20-30% підвищують врожайність. Всі наші хвороби на сьогодні виникають в результаті харчування «нечистими», занадто хімізованими продуктами, органічне землеробство майже не розвивається та не підтримується.

– Василію Михайловичу, як Ви вважаєте, чи прийде Україна до такого рівня сільського господарства та енергетики?

– Якщо реально оцінити ситуацію, то тільки наш інститут вкладає стільки сил та часу в ці питання. Всі наші наукові досягнення поки що нікому ще не відомі, я не робив публікацій у зв'язку з розробкою тех-

нології та конструкції окремих агрегатів. Бізнесмени, на жаль, не дуже зацікавлені в розвитку таких технологій, бо виходячи з тої системи, в якій функціонує сучасний бізнес, вони думають, що втратять багато коштів. Але насправді це не так. Головною перешкодою для нас в розвитку цих інноваційних технологій є відсутність інвестицій. Біогазова установка з потужністю 3 мВт обійдеться в 5 млн. доларів. Але ж вже через три роки вона окупиться, якщо продавати енергію за «зеленими тарифами». І навіть якщо продавати за звичайними – все одно буде вигідно. Крім цього є дешеве тепло і дешеве органо-мінералізоване добриво, а також утилізація екологічно небезпечних органічних відходів тваринництва.

Нам потрібна інформаційна підтримка. Треба писати, говорити, збирати делегації. У нас є всі ресурси для того, щоб забезпечити повну продовольчу та енергетичну безпеку в Україні, треба тільки правильно ними скористуватись. Перехід на біогаз та масштабне виробництво органо-мінеральних добрив забезпечить роботою багато людей в селах, які, таким чином, зможуть відродитись. Все це забезпечить сталий розвиток сільських територій, а сільське господарство із споживача енергії та добрива перетвориться в їх виробника.

Наостанок хочу зазначити, що багато хто з випускників Бережанського агротехнічного інституту стали успішними співробітниками великих компаній, зокрема аграрних. Дамо слово їм.

Роман Ігорович Чвартацький, тренер з систем точного землеробства, CNH Industrial

«Для мене ключовим в навчанні в Бережанському агротехнічному інституті стало те, що я взяв принципи роботи сучасної сільськогосподарської техніки, а також основи агрономії. Наразі це надзвичайно допомагає мені розуміти аграріїв при виконанні моєї роботи, зокрема в необхідності дотримування важливих технологічних операцій та стислих часових рамок при посіві, що принципово впливає на врожайність. Сьогодні в моєму професійному розвитку велику роль грає самонавчання, тому як щороку техніка і системи землеробства оновлюються, і якщо не слідкувати за цим, можна залишитись далеко позаду та не стати хорошим спеціалістом у своїй справі».

Степан Ярославович Антонішин, провідний інженер ремонту та експлуатації машинно-тракторного парку, агрохолдинг «Мрія»:

«В моєму сьогоднішньому професійному успіху є велика заслуга викладачів Бережанського агротехнічного інституту, за що я їм дуже вдячний. Теорія в закладі завжди гармонійно поєднувалась з практикою. Дуже корисним стало моє стажування на господарстві в Швейцарії, яке відбулося в процесі навчання. Наразі я продовжую активно розвиватись як фахівець, постійно відвідую аграрні заходи як в Україні, так і за кордоном, досліджуючи новинки в сучасній сільськогосподарській техніці та принципи роботи з нею».

Тетяна Белінська